

ДЕМОГРАФСКИ ПРОЦЕСИ ПРЕЗ 2017 ГОДИНА В ОБЛАСТ ПЕРНИК

Текуща демографска ситуация в областта през 2017 година:

- Населението на областта продължава да намалява и застарява.
- Намалява абсолютният брой на живородените и коефициентът на обща раждаемост.
- Увеличава се броят на умрелите лица и коефициентът на обща смъртност.
- Увеличава се детската смъртност.
- Увеличава се броят на сключените граждански бракове, а броят на бракоразводите намалява.

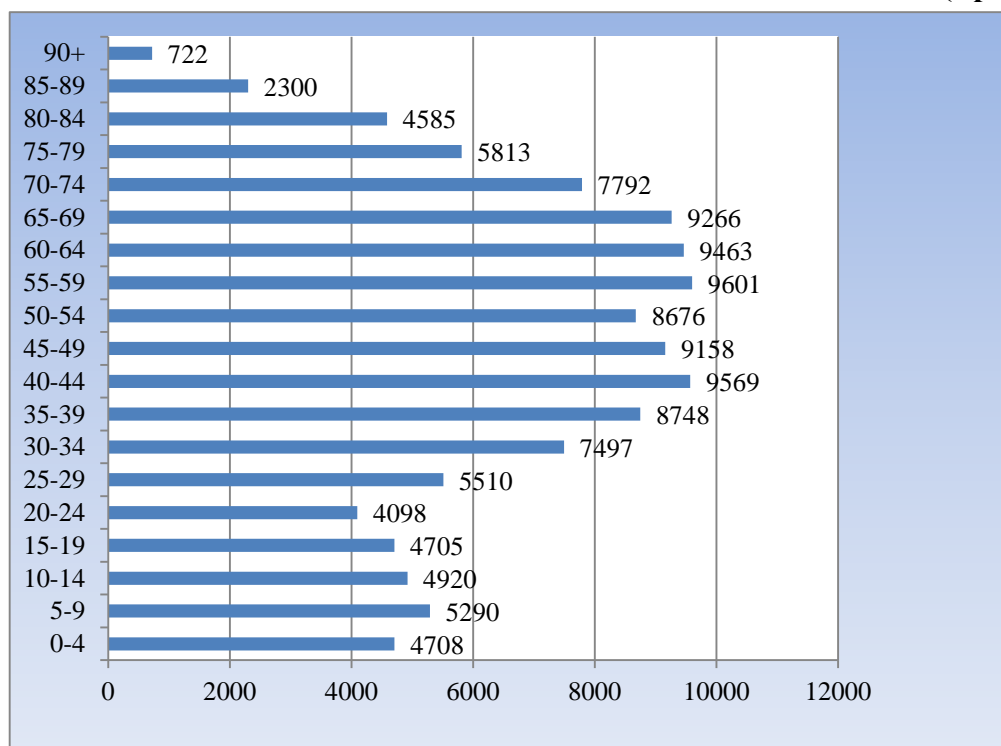
Брой и структури на населението

Към 31 декември 2017 г. населението на област Перник е 122 421 души, което е 1.7% от цялото население на страната. В сравнение с 2016 г. населението на областта намалява с 1.1%.

Мъжете са 59 646 (48.7%), а жените - 62 775 (51.3%), или на 1 000 мъже се падат 1 052 жени. Броят на мъжете преобладава във възрастите до 53 години. С нарастване на възрастта се увеличава броят и относителният дял на жените от общото население на областта.

Продължава процесът на застаряване на населението, който се изразява в увеличаване на дела на населението на 65 и повече навършени години.

Фиг. 1. Население в област Перник по групи възрасти към 31.12.2017 година (Брой)

Към 31.12.2017 г. относителният дял на лицата на 65 и повече навършени години е 24.9% от населението на областта. В сравнение с 2016 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0.3 процентни пункта, а спрямо 2007 г. - с 3.5 процентни пункта.

Към 31.12.2017 г. в областта има трима души на възраст над 100 години.

Към 31.12.2017 г. **децата до 15 години са 14 918, или 12.2% от общия брой на населението**, при 14.3% общо за станата. Спрямо 2016 г. този дял се увеличава с 0.3 процентни пункта, а спрямо 2007 г. - с 1.2 процентни пункта.

Относителният дял на населението под 15 години е най-висок в областите Сливен - 18.4%, и Бургас - 15.5% от населението на областта, а най-нисък е в областите Смолян и Габрово - по 11.5%.

Към 31.12.2017 г. **общият коефициент на възрастова зависимост¹ в област Перник е 58.9%**, или на всяко лице в зависимите възрасти (под 15 и над 65 години) се падат по-малко от две лица в активна възраст. За сравнение - през 2007 и 2016 г. този коефициент е бил съответно 47.9 и 57.6%.

Застаряването на населението в областта води до повишаване на неговата **средна възраст**, която достига **46.8 години в края на 2017 година**.

Тенденцията в остаряването на населението води до промени и в неговата основна възрастова структура - под, във и над трудоспособна възраст.

Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2017 г. е 71 334 души, или 58.3% от цялото население на областта. Спрямо 2016 г. относителният дял на трудоспособното население в областта намалява с 0.4 процентни пункта.

1. Население под, във и над трудоспособна възраст област Перник към 31.12²

	2013	2014	2015	2016	2017
Общо за област Перник	128 696	127 048	125 456	123 770	122 421
Население подтрудоспособна възраст-брой	16 143	16 080	15 834	15 759	15 798
<i>Относителен дял - %</i>	12.5	12.7	12.6	12.7	12.9
Население в трудоспособна възраст - брой	76 970	75 234	73 894	72 642	71 334
<i>Относителен дял - %</i>	59.8	59.2	58.9	58.7	58.3
Население в надтрудоспособна възраст-брой	35 583	35 734	35 728	35 369	35 289
<i>Относителен дял - %</i>	27.6	28.1	28.5	28.6	28.8

¹ Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години). Изчислява се в проценти.

² Възрастовите граници за разпределение на населението по категориите под, във и над трудоспособна възраст са определени съгласно Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с Постановление № 30 на МС (ДВ, бр. 21/17.03.2000 г.).

Териториално разпределение на населението

Разпределението на населението по градове и села е както следва: 78.9% в градовете и 21.1% в селата.

Към края на 2017 г. населените места в област Перник са 171, от които 6 са градове и 165 - села.

В 85, или 49.7% от населените места, живеят от 1 до 49 души включително. Четири от селата в областта са с население под пет души.

73.1% от населението на областта е концентрирано в община Перник. Населението на областния град Перник към 31.12.2017 г. е 73 638 души.

Село Драгичево в община Перник продължава да бъде най-голямото село в областта с население - 1 937 души.

2. Териториално разпределение на населението в област Перник по общини към 31.12.

	<i>(Брой)</i>				
	2013	2014	2015	2016	2017
Общо за областта	128 696	127 048	125 456	123 770	122 421
в това число по общини:					
Брезник	6 581	6 492	6 455	6 391	6 292
Земен	2 582	2 659	2 610	2 520	2 432
Ковачевци	1 582	1 560	1 760	1 714	1 658
Перник	93 890	92 544	91 240	90 195	89 432
Радомир	19 985	19 763	19 322	18 939	18 614
Трън	4 076	4 030	4 069	4 011	3 993

Основните фактори, които влияят върху измененията в броя и структурите на населението са демографските процеси - раждаемост, смъртност и миграция.

Раждаемост

През 2017 г. в областта са регистрирани 924 родени деца, като от тях **922 (99.8%) са живородени**. В сравнение с предходната година броят на живородените е по-малко с 28 деца.

Коефициентът на обща раждаемост³ през 2017 г. е 7.5‰, а през предходните 2016 и 2015 г. той е бил съответно 7.6 и 7.0‰.

³ Брой живородени деца на 1 000 души от средногодишния брой на населението през годината.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

Броят на живородените момчета (468) е с 14 по-голям от този на живородените момичета (454).

В градовете и селата живородените са съответно 796 и 126 деца. Коефициентът на раждаемост в градовете е 8.2‰, а в селата - 4.8‰. През 2016 г. тези коефициенти са били съответно 8.3 и 5.2‰.

Най-висока е раждаемостта в областите Сливен - 12.5‰, София (столица) - 10.3‰, Стара Загора и Пловдив - по 9.6‰. С най-ниска раждаемост през 2017 г. са областите Габрово и Видин - по 6.5‰. Област Перник е сред деветнадесетте области с раждаемост, по-ниска от средната за страната (9.0‰).

Най-много са живородените деца в община Перник - 718 деца, община Радомир - 114 деца, а най-малко в Земен - 12 и Ковачевци - 11 деца.

През 2017 г. средната възраст на жените при раждане на първо дете в област Перник е - 27.6 години. Запазва се тенденцията за увеличаване на възрастта на майката, като през 2016 г. тя е била 27.4 години.

От 1991 г. се наблюдава трайна тенденция на увеличаване на извънбрачните раждания. През 2017 г. броят на живородените извънбрачни деца в областта е 583, или 63.2% от всички живородени. В сравнение с 2016 г. извънбрачните раждания се увеличават с 2.4 процентни пункта.

Високата извънбрачна раждаемост е резултат от значителното нарастване на броя на фактическите съжителства без сключен брак сред младите хора.

Смъртност

И през 2017 г. нивото на общата смъртност се задържа високо. **Броят на умрелите е 2 445 души.** Спрямо предходната година броят на умрелите се увеличава с 50 случая. **Коефициентът на обща смъртност⁴ в област Перник е 19.9‰,** при 15.5‰ общо за страната.

Смъртността сред мъжете (21.4‰) продължава да бъде по-висока в сравнение със смъртността сред жените (18.4‰). През 2017 г. продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (30.5‰) отколкото в градовете (17.0‰).

По ниво на коефициента на смъртност на населението област Перник се нарежда на седмо място, след областите Враца (20.1‰), Кюстендил (20.7‰), Габрово (20.9‰), Ловеч и Монтана - по 21.1‰, и Видин (22.7‰). В седем области смъртността е по-ниска от общата за страната, като най-ниска е в София (столица) - 11.6‰.

През 2017 г. в областта са починали 5 деца на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност е 5.4 на 1000 живородени деца. През 2016 г. коефициентът на детска смъртност в областта е бил 5.3‰.

⁴ Брой умрели лица на 1 000 души от средногодишния брой на населението.

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - ЮГОЗАПАД

Област Перник е сред единадесетте области, в които коефициентът на детска смъртност е по-нисък от средния за страната (6.4‰). Най-нисък е в областите Видин - 1.7‰, и София (столица) - 2.6‰. Най-висока стойност на коефициента на детска смъртност е регистрирана в областите Добрич (12.9‰) и Сливен (12.6‰).

Бракове и разводи

През 2017 г. в област Перник са регистрирани **324 юридически брака** - с 28 повече от предходната година, а **коефициентът на брачност**⁵ е 2.6‰. 83.6% от всички регистрирани бракове (271) са сред населението в градовете. Най-много бракове са сключени от двойки във възрастовия интервал от 25 до 29 години (25.0% от мъжете и 28.4% от жените). Средната възраст при сключване на първи брак за мъжете е 30.9 години и 27.9 години за жените.

Броят на разводите през 2017 г. е 139 и е с 24 по-малък от този през 2016 година. От всички прекратени бракове 77.0% се отнасят за населението в градовете. Най-много бракове са разтрогнати между двойки във възрастовия интервал от 40 до 49 години (50.4% от мъжете и 36.7% от жените). Средната възраст при развод за мъжете е 43.8 години и 40.7 години за жените.

Естествен и механичен прираст на населението

Броят и структурите на населението се определят от размерите и интензивността на неговото естествено и механично (миграционно) движение.

Разликата между живородените и умрелите представлява естественият прираст на населението. След 1990 г. демографското развитие на страната, а няколко години по-рано и на областта се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението.

През 2017 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на областта е намаляло с 1 523 души, или със 78 души повече в сравнение с 2016 година.

Намалението на населението измерено, чрез коефициента на естествения прираст, е минус 12.4‰. В сравнение с 2016 г. отрицателната стойност на естествения прираст нараства 0.8 процентни пункта поради по-малкия брой живородени деца и по-високата смъртност през годината.

Най-висок отрицателен прираст е достигнат в община Брезник - 34.5‰, а най-нисък - в община Перник - 8.4‰.

На територията на областта през 2017 г. са се заселили 2 442 души, а са се изселили 2 268 души, което определя положителен механичен прираст от 174 души.

В рамките на областта отрицателен механичен прираст е регистриран в общините Перник - минус 7 души, и Земен - минус 6, а в останалите общини броят на заселените е по-голям от броя на изселените.

⁵. Брой сключени бракове на 1 000 души от населението

Методологични бележки

Броят и структурите на населението към края на всяка година се изчисляват на базата на данните от предходната година и данните за естественото и механичното движение на населението през текущата година.

Източник на данните за броя и структурите на населението е Информационна система „Демография” в Националния статистически институт.

Източник на данните за естественото и механичното движение на населението (раждания, умирания, бракове, разводи, миграция) е Единната система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението. Те се регистрират чрез документите образци ЕСГРАОН - ТДС: съобщение за раждане, съобщение за сключен граждански брак, съобщение за прекратен граждански брак, съобщение за смърт и адресна карта за промяна на настоящ адрес.

Данните за броя на населението и за настъпилите демографски събития в териториален разрез са представени според административно-териториалното деление на страната към 31.12. на съответната година (населени места, общини, области) по настоящ адрес. Това е адресът, който отговаря на документално заявеното местоживееене на лицето.

Възрастта на населението в края на годината е изчислена към 31.12. в навършени години.

Възрастта на лицата при настъпване на демографско събитие се изчислява в навършени години въз основа на датата на раждане и датата на съответното събитие, т.е. възрастта, която лицата са достигнали при настъпване на събитието.

При изчисляване на демографските показатели се използва съвкупността на средногодишното население. Средногодишният брой на населението е средна аритметична величина от изчисленото население към края на предходната и края на отчетната година.